

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De ministro Sacramenti pœnitentiæ, & iurisdictione ad illius
ministrationem requisita. 13

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

3. Qualiter ex parte Confessarii inualida sit confessio, & repetenda.
4. Qualiter confessio inualida, tum ex parte penitentis, tum Confessarii repetenda sit.

EX duplici capite confessio inualida esse potest: primo ex parte penitentis, secundo, ex parte Confessarii.

Ex parte penitentis confessio inualida est, & repetenda, si malitia vel ignorantia crassa peccatum morale manifestare omittat, vel illud absque legitimo dolore manifestet: quia eo casu non remittuntur peccata, sed adhuc retinentur, vt dixit Concil. sess. 14. c. 5. Ergo necessarii clauibus Ecclesie subdenda sunt, vt remittantur. Neque obstat alia Sacramenta valida esse, tamen iniquè, & cum peccato suscipiantur vt inde inferas, suscipere te posse Penitentia Sacramentum, tamen eius effectum non suscipias, sicuti docuit Victor. de penit. num. 160. Sotus in 4. dist. 18. quest. 3. art. 3. concl. 3. Henriquez lib. 5. cap. 11. n. 1. Est enim lacum discrimen Penitentia à reliquis Sacramentis. Reliqua namque sacramenta non postulant ad sui valorem dolorem de peccatis, qui propositum peccandi excludat. At Sacramentum Penitentia illud expululat, quippe est illius materia, vt ex Trident. sess. 14. cap. 3. & 5. constat non igitur esse potest Sacramentum Penitentia absque predicto dolore. Ergo ex confessione, quae predicto dolore caret, Sacramentum confici non potest, ac proinde repetenda est, sicuti post alios notant Nauarr. cap. 9. num. 7. Suar. disp. 22. sect. 6. & disp. 23. sect. 3. & 4. Valq. quest. 97. art. 3. dub. 1. & 2. Egid. de Coninch. disp. 6. dub. 3. concl. 1. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 9. num. 1. & 2. Bonacina disp. 5. quest. 5. punct. 3.

Præter huiusmodi casum ex parte penitentis nullus alius excogitari potest, in quo confessio inualida sit, & repetenda. Nam, esto aliqui affirmet, repetere debere confessionem eum, qui malitiosè saltem Penitentia in iuncta obliuiscitur: nam alia via non videtur posse præcepto Penitentia sibi imposito satisfacere, parum probabiliter habet, vt docuit Nauarr. sum. cap. 9. num. 18. Suarez pluribus relatis disp. 22. sect. 7. num. 5. Valq. quest. 94. art. 2. dub. 4. Etenim obligari non potest ob remissionem illorum peccatorum obtinendam: siquidem, vt supponimus, virtute sacramenti remissa fuerint, & independentè à satisfactione. Neque ob satisfactionem exhibendam obligari potest, cum hæc aliis viis exhibeatur, tum in hac vita, tum in purgatorio. Neque ob transgressionem prioris præcepti: quia iam ad illud implendum factus est impotens, ipsi tunc præceptum non obligat aliud loco illius subrogare. Ergo ex obliuione Penitentia in iuncta confessio ex obligatione repetenda non est, & latius iurisdictis, vbi de satisfact. §. ult. dicemus.

Ex parte Confessarii confessio inualida, ac proinde repetenda contingit. Primo, si absolutionem non impedit: quia sine absolutione Sacramentum penitentia consistere non potest. Secundo, si absolutionem substantialiter vitiauit, vel non profertens verba legitima, vel ea absque intentione profertens: quia censendus est, ac si non absoluisset. Tertio, si iurisdictione omnino caruit, vel illam impeditam habuit ob suspensionem ab officio, ob excommunicationem denunciata, ob notoriam Clerici peruersionem: quia sententia absolutionis sine iurisdictione data nulla est, vt colligitur ex Trident. sess. 14. cap. 6. & 7. Dixi, si iurisdictione omnino caruit: nam, si in aliqua peccata concessa iurisdictionem habuit, & bona fide ei confessus es, sacramentum validum fuit, & absolutionem à peccatis recepisti, directam quidem ab illis, in quæ Sacerdos iurisdictionem habuit: indirectam à reliquis: id è quæ cum defectum agnoscis, obligatus es ea peccata clauibus Ecclesie subicere, vt ab illis directè absoluaris, sicuti bene notauit Egid. de Coninch. disp. 6. de penit. dub. 5. num. 17. Quartò est idem dicendum, si Sacerdos ob surditatem, vel ob linguæ ignorantiam, vel ob aliam causam sua peccata non intellexit. Credo tamen, si bona fide processisti, te absolutum manere: quia, vt rectè docuerunt Henricq. lib. 5. sum. cap. 14. num. 5. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. n. 5. & constat ex iis, quæ præced. punct. diximus ad valorem Sacramenti Penitentia sola contritio, & confessio in genere requisita est: specifica autem, & numerica ex solo positio præcepto diuino, à cuius obseruatione ob ignorantiam excusaris. Debes tamen, cognito defectu, peccata, quæ à Confessario intellecta non sunt, iterum confessioni subicere, sicuti si obliuiscens: quia præcepto de confitendis peccatis quoad speciem, & numerum non latifescit: siquidem ea fallus non es, vt Confessor de illis iudicare possit. Quinò, addit Sylu. Confessio. 1. q. 3. Victor. de confess. 168. inualidam esse confessionem, & repetendam, si Confessor peccati grauitatem ignoret, credatque esse veniale, quod est mortale, vel non mutare speciem, cum de facto illam mutet: quia iudicare non potest de causa, prout oportet, sed rectus Adria. quest. 4. de confess. sub finem. Petr. de Soto lect. 6. de confessione. Suar. disp. 22. sect. 6. num. 4. & disp. 28. sect. 2. Coninch. disp. 6. dub. 5. num. 18. Bonac. disp. 5. de penit. quest. 7. punct. 4. & 2. num. 13. censent, validam esse confessionem, nec repetendam:

quia, cum hic defectus, tum ex difficultate ipsius rei, tum ex ignorantia Confessarii sæpè contingat, credendum non est, Christum Dominum sic sacramentum instituisse, vt valori eius obfaret. Satis enim videtur, si peccatum, sicuti factum fuit, percipiatur. Nam, esto præcepit Christus Confessario, vt quoad fieri possit, peccatorum grauitatem intingat, ipsique penitentibus eam declarent, non tamen valori sacramenti eam conditionem annexit.

Sed qualiter confessio inualida, tum ex defectu penitentis, tum Confessarii repetenda sit? Breuiter respondeo, si diuersus sit sacerdos, omnia peccata, à quibus directè absolutus non fuit, obligatus es explicare, ac si nunquam fallus esses: quia præcedens confessio, vt pote huic confessario ignota, nullatenus deseruit potest, vt sententiam absolutionis concedat, sicuti per certo supponunt Doctores referendi. At si sacerdos idem sit, & memoria retineat peccata, quæ illi antea fallus es; non videris obligatus, ea sigillatim referre, sed vnico verbo satisfacies, si te accuses de omnibus illis, quæ in priori confessione retulisti, sicuti si extra confessionem illa nouisset: quia illo verbo omnia sigillatim explicantur, vt bene dixerunt Suarez disp. 22. sect. 6. num. 5. Egidius de Coninch. disp. 7. de penitent. dub. 21. num. 108. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. circa finem num. 6. Quod si illorum oblitus es, communis sententia docet, teste Suarez disp. 22. sect. 6. n. 7. te obligatum esse, ea sigillatim referre: quia nec præcedens confessio sacramentalis fuit, ideoque præsentis absolutionis materia esse non potest, neque illius virtute sacerdos rectè poterit de tuis peccatis iudicare, & pro qualitate criminum penitentiam iniungere. Sed hoc intelligendum est, calu, quo sacerdos tuorum peccatorum ita oblitus sit, vt neque illorum in genere recordetur, neque statum tuæ conscientia agnoscat: nam si illum scire est moraliter impossibile, præcipue cum penitens generalem instituit confessionem, eamque per plures dies prorahit, sufficit si consulam illorum notitiam habeat. Neque obstat præcedentem confessionem non fuisse veram, & legitimam accusationem sacramentalem, esto, eo tempore non fuerit, præsentem tamen accusationem, & confessionem sacramentalis accusatio, & pars legitima sacramenti efficitur, sicuti cum incipis absque dolore peccata tua fateri, & decursu confessionis ad contritionem excitatis præcedentem confessionem tacite renouas, & denuò absolutioni subiicis. Atque ita docent Syluest. verbo Confessio, 1. quest. 3. Nauarr. cap. 9. num. 19. Tolet. lib. 3. cap. 10. num. ult. Sæ verbo Confessio, num. 8. Valquez, quest. 97. art. 8. dub. 3. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 8. in fine Egid. de Coninch. disp. 7. de penitent. dub. 11. num. 109. Bonac. disp. 5. de Sacram. quest. 5. sect. 2. punct. 3. n. 15.

PUNCTVM XIII.

De ministro Sacramenti Penitentia, & iurisdictione ad illius administrationem requisita.

1. Minister distinctus esse debet à suscipiente.
2. Solus Sacerdos est minister.
3. Propositor obiectio, & soluitur.
4. Non omnis Sacerdos potestatem habet Penitentia Sacramentum ministrandi, sed debet præter ordinem iurisdictionem habere.
5. Expenduntur tres casus pro quibus omnibus sacerdotibus est concessa iurisdictione.
6. Hæc iurisdictione ex Ecclesia consuetudine provenit.
7. Quid nomine articuli mortis intelligatur.
8. Verius est, eo casu simplici Sacerdoti, presentio proprio, vel priuilegiato, iurisdictionem non concedi.
9. Quibus sit iurisdictione ordinaria & delegata.
10. Domicilium in parochia habentibus legitime administratur Penitentia.
11. Quid, si in vno loco domicilium habeas, & alibi residuas.
12. Quid de aduenis, peregrinis, iter agentibus.
13. Quid de vagis.
14. Qui iurisdictionem delegatam habeant, quique delegari non possunt.
15. Excipiuntur delegatus à Principe.
16. Qualiter delegatus ad vniuersitatem causarum subdelegare possit.

Hoc sacramentum, sicut & reliqua, ministrum habet, qui necessariò debet esse distinctus à suscipiente. Quia nemo reus, & Iudex in eadem causa esse potest, neque sibi peccata iudicialiter remittere, colligiturque satis

ex verbis Christi, Joann. 20. *Quorum remiseritis peccata, &c.* quibus iudicatur distinctio remittentis ab eo, cui fit remissio.

2. Hic autem minister solus est Sacerdos ex Christi institutione: quia ad solos sacerdotes dicta fuerunt illa verba Joann. 20. *Quorum remiseritis*, ut definiuit Florentin. in decreto Eugenij & Trident. *sess. 14. cap. 6. & can. 10.* Neque ex dispensatione Ecclesiæ alius à Sacerdote esse potest: quia Ecclesiæ institutionem Christi mutare non potest.

3. Quod si obijcias textum in cap. *Qui vult confiteri. de Pœnitent. disp. 6.* asserentem, tantam esse vim confessionis, ut si deest sacerdos, possit proximo confiteri: & textum in cap. *Fures, de furtis. ubi furtibus comprehensis, & vulneratis, si Presbytero, vel Diacono confessi fuerint, Communio, & sepultura non negatur:* & Cyprianum *lib. 3. epist. 17.* committentem lapsorum absolutionem cuidam Diacono, absente sacerdote. Respondedo, prædictam confessionem, seu absolutionem sacramentalem non esse. Nam confessio, quæ absente sacerdote, proximo fieret, iuxta textum in cap. *Qui vult confiteri*, solum est confessio ostensiva doloris peccatorum, & desiderij sacerdotis, ut colligitur ex ipso textu, & ex cap. *Quem pœnitens. de pœnit. disp. 1.* Idemque dicendum est de confessione facta in cap. *Fures*. Specialiter autem ibi facta fuit mentio Diaconi; non, quia Diaconus audire confessionem sacramentalem potest, sed quia ipsi, absente sacerdote, competit iudicare, an recepturi Communionem satis contriti existant: quippe eis Communionem, & sepulturam concedere potest; Cyprianus vero non de absolutione sacramentali loquitur; sed de ea, quæ publicè pœnitentibus concedebatur, quæ ad Officiâ iuina cum aliis fidelibus, Sacramentorumque receptionem admittebantur.

4. Verùm non eo ipso, quòd es sacerdos constitutus, ministrare Sacramentum Pœnitentiæ potes. Nam esto, in ordinatione accipias potestatem absolventi, & retinendi peccata, ut necessariò fatendum est, ne dicamus illa verba: *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* inefficacia esse. At, quia ea potestas non plena, & perfecta est, eò quòd ex vi illorum verborum non tibi designentur subditi, in quos eam potestatem exercere possis; ea de causa nequis aut prædictam assignationem sacramentum ministrare, sicut cum crearis Doctor, vel Magister, esto, accipias potestatem causas iudicandi, cathedramque regendi: actu tamen nec causas iudicare, nec cathedram regere poteris, quousque tibi causa committantur, & cathedra concedatur: & sicut Indices chartularij (quorum meminit lex; *Cod. de canone largitionum. tit. lib. 10.* & *Gloss. in leg. 1. ff. de iudic. Nauarr. cap. Placuit. n. 19. de pœnitent.* Valq. aliis relatis *quest. 93. art. 1. dub. 2. num. 23.*) quia ab Imperatore accipiebant potestatem ius dicendi in causis illorum, qui ab ipsis vellent iudicari, eisi potestatem ab Imperatore acciperent iudicandi, at eam exercere non poterant, quousque rei se illis subicerent: sic sacerdotes accipiunt in ordinatione potestatem iudicandi de peccatis, non in eos, qui se illis præcisè subicerent, sed in eos, qui illis ab Ecclesiâ subicerentur, iudicandi. Vide *Nauarr. dicto cap. Placuit. Suar. disp. 26. sect. 3.* Valq. loco allegato, *Coninch. disp. 8. de pœnitent. dub. 1. & 2.* *Bohac. disp. 7. de Sacram. quest. 7. pun. 1.* *Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10.*

5. Tres casus Doctores excipiunt, pro quibus omnes fideles cullibet sacerdoti in ordinatione subiciuntur, ut ab eo absolui possint. Primus est pro peccatis venialibus Secundus, pro peccatis mortalibus, à quibus pœnitens legitime est absolutus. Cùm enim horum confessio non sit ex obligatione, sed ex deuotione, conueniens fuit, omnes sacerdotes pro ea excipienda Indices designare: & colligitur ex cap. *Omnes vtriusque sexus de pœnitent. & remissionib. decidentem, confessionem ex obligatione proprio sacerdoti, vel alteri de eius licentia faciendam esse. Quo tacite indicatur, confessionem ex deuotione cullibet sacerdoti fieri posse. Tertius casus est periculum mortis, & necessitas eo tempore sacramentum recipiendi. Et enim, cùm hoc sacramentum maximè necessarium sit, decuit omnibus sacerdotibus, etiam excommunicatis, & degradatis, eam potestatem in omnes fideles concedere, & pro omnibus quibuscunque peccatis: ideòque dixit Concil. *sess. 14. cap. 7. circa finem.* ne aliquis pereat in Ecclesiâ Dei, custoditum semper fuit, ut nulla sit referatio in articulo mortis: atque adeò omnes Sacerdotes quoslibet pœnitentes, à quibuslibet peccatis, & censuris absolueri possint.*

6. Sed an ea subiectio fidelium & iurisdicção Sacerdotum iure diuino habeatur, an ex Ecclesiæ benignitate, variant Doctores. Verius existimo cum *Valen. 1. 4. disp. 7. quest. 10. pun. 2.* *Suar. disp. 26. sect. 5. & seqq. Agid. de Coninch. disp. 8. de pœnitent. dub. 2. circa fin.* ex Ecclesiæ concessione provenire. Moneo: quia ex nullo loco Scripturæ colligi potest, esse à Christo Domino concessam specialiter pro prædictis casibus iurisdictionem. Alias Ecclesiæ eam impedire non potest: sicuti excommunicatis nominatim, & degradatis impedit, ne valide absolutionem etiam à peccatis venialibus concedant.

7. Nominè articuli mortis, etsi *Canus relect. de pœnit. part. 5. fol. 145.* *Sotus in 4. disp. 18. quest. 4. artic. 4.* *Couar. capit. Alma mater. 1. par. §. 11. num. 8.* *Valent. 4. 1. disp. 7. quest. 10. punct. 2.* censent, significare præcisum illud tempus periculi iam instantis mortis, quando scilicet mors est in fieri, & ita certa, ut moraliter evitari non possit, siue id ex causa naturali, siue violenta proveniat: verius tamen existimo cum *Syluest. verbo, Confessio. 1. quest. 6. num. 7.* *Nauarr. cap. 26. num. 31.* *Suar. alios referente disp. 26. sect. 4. num. 3.* *Sanch. lib. 2. Decalog. cap. 17. num. 1.* *Agid. de Coninch. disp. 8. dub. 2. num. 16.* idem esse articulum mortis, ac probabile periculum illius; colligiturque ex cap. *Eos qui de sentent. excommunic. in 6.* Et ratio est: quia hæc generalis concessio facta est, ne pœnitentes remedio salutis destituti pereant: si autem illis in probabili mortis periculo constituti succuri non possit, sed expectandum esset mortis instans: plures sine remedio perirent, neque Ecclesiæ oportune de remedio illis prouidisset.

8. Sed an in eo periculo concessa sit facultas simplici sacerdoti præsentem proprio, vel privilegium habente, itemque excommunicato, vel ab officio suspenso, sacerdotem simplici præsentem; non constat inter doctores. Probabilius existimo, nullatenus concessam esse simplici sacerdoti, si proprius, vel privilegium habens, velit sacramentum ministrare, neque excommunicato aut suspenso, si simplex sacerdos velit: quia eo casu non eger moribundus absolutione simplicis sacerdotis, vel excommunicati, cùm à legitimo ministro eam obtinere possit: prædictis namque sacerdotibus simplicibus, & excommunicatis conceditur hæc facultas, ne constitutus in mortis articulo sine remedio decedat: quod præsentem proprio sacerdote, & volente sacramentum ministrare, locum habere non potest.

Neque Concilium *sess. 14. cap. 7.* intendit notam facultatem sacerdotibus concedere, sed declarare ab Ecclesiâ semper concessam, ut indicat illa verba: *In Ecclesiâ Dei custodiendi semper fuit.* At in Ecclesiâ solum custoditum fuit, ut absolutio à simplici sacerdote concedatur, deficiente proprio, & non aliter, ut aperte colligitur ex cap. *Presbyter. ult. q. 6. ibi: Presbyter in consilio Episcopo non reconciliat pœnitentes, nisi absente Episcopo extrema necessitas cogat.* Et ex *Extraug. Excommunicamus de sentent. excommunicati. inter cõmunes. §. Decernimus. ibi: Absque speciali mandato nostre absolutionis beneficii valeat obtinere, nisi forte ad nos habere accessum non possit, in mortis articulo constitutus.* & ex cap. *Ea noscitur de sentent. cap. Eos, qui, eodẽ titul. in ubi absolutus à cõlura, ratione vrgentis necessitatis, tenetur coram superiore se præsentare, cùm primum possit.* Si ergo ante absolutionem superior præsens est, vel illum adire potes, quæ causa te exculare potest, quin ab illo absolutionem obtineas? Quocirca de censuris certum esse existimo, ut dixi *tract. de fide disp. 4. punct. 3. §. 5.* De absolutione à peccatis, probabilis credo, tum ob rationes dictas, tum quia textus in cap. *Presbyter. de absolutione à peccatis videtur locutus, verbaque Trident. sess. 14. cap. 7.* æquè potestatem absolventi à censuris, ac absolventi à peccatis in articulo mortis declarat. Atque ita sustinentur plures relatus *Zambran. de cast. artic. mortis. cap. 4. dub. 4. num. 3. & seq. Suar. disp. 26. sect. 4. numer. 4.* *Sanch. lib. 2. sum. cap. 3. num. 7.* *Agid. de Coninch. disp. 8. de pœnitent. dub. 12. concl. 2.* *Valq. quest. 93. art. 1. dub. 4. numer. 18.* *Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 12. n. 14.*

9. Poterit iurisdicção duplex est, ordinaria, & delegata. Ordinaria competit personæ ex officio, cui à iure iurisdicção annexa est: Delegata competit personæ ex delegatione. Igitur Pontifex comparatione omnium fidelium iurisdictionem ordinariam habet à Christo, eo ipso quo legitime in Pontificem eligitur; ideoque Ecclesiæ nec limitare, neque restringere eius iurisdictionem potest. Episcopi verò & Parochi à Pontifice iurisdictionem ordinariam accipiunt; aliis si à Christo eam acciperent, non posset Pontifex (ut solet) eas aliquos sibi referuare, & ab eorum iurisdictione excludere. Habent ergo iurisdictionem ordinariam: quia illam habent ratione Episcopatus, vel beneficii parochialis, quibus à iure est iurisdicção concessa, eo enim ipso quo alicuius diocesis Episcopi designantur, iurisdictionem ordinariam acquirunt sacramenta ministrandi omnibus iis, qui in ea diocesi commorantur. Et idem est, si Parochi constituantur: possunt enim commorantibus in parochia ministrare sacramenta.

10. Difficultas autem est, qualiter commorari debeant in diocesi, vel parochia, ut eis possint sacramenta ministrare. Et quidem domicilium fixum habentibus nemini est dubium, sacramenta ministrari posse: quia sunt verè parochiani *cap. ult. de parochiis.* Quod ad id verum est, ut si in duplici loco domicilium habeas, eò quòd hyemis tempore in vno loco, & ætatis tempore in alio commoretis, poteris à parochio, quem malueris, sacramenta recipere, tametsi eo tempore in eius Parochia non habitas: quia verè tuus Parochus est, si quidem duplicem parochiam habes, iuxta leg. *Assumptio. 5. ult. ff. ad municipalem & c. 2. de sepulch. in 6.* ubi de habente duplicem parochiam dicitur, si contingat eligere sepulchrum in alio diverso loco, & diuindam esse canoniam portionem inter

inter utramque parochiam eligentis. Sentit ergo Pontifex, neque utramque parochiam esse propriam eligentis, aliis canonicam portionem applicaret parochia, in qua eligens sepulturam decessit. Atque ita tenent Nauarr. cap. Placuit. num. 78. de penitent. dist. 6. Henric. lib. 6. de penitent. cap. 7. num. 2. Suar. disp. 2. sect. 2. num. 5. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 2. q. m. 5. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 6.

11. Quod si vno in loco habeas domicilium, in alio resideas longo tempore, qualiter solent scholastici in vniuersitate, milites in praesidiis, mercatores, & litigantes occasione negotij peragendi et si plures existimant, te non posse à Parochio illius parochiae, tanquam à proprio sacerdote, sacramenta recipere; verius existimo, posse. Sacramento Ordinis excepto, sicuti multis allegatis docuit Sanch. lib. 3. de matr. disp. 2. num. 12. & 13. & lib. 3. sum. cap. 37. num. 14. Suar. de penitent. disp. 2. sect. 2. num. 6. & Gid. de Coninch. disp. 8. de penit. dub. 3. gencl. 4. num. 21. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 5. Sumitricque ex cap. fin. de Parochiis, ubi, qui ob bellum ad alienam parochiam confugerunt, parochiani dicuntur. Et probatur, quia ex diuturna habitatione, vbi domum, vel officium conductis, contrahis quasi domicilium, ita vt possis conueniri leg. Hares abfens. §. Proinde. in fine ff. de iudiciis, & leg. 2. Cod. vbi de crimine agi oportet, & ibi Glossa, verbo, Degit, & leg. Qui quis. Cod. Si certum petatur verbo, Versatus. Ergo etiam in rebus spiritualibus contrahis ex hac habitatione quasi domicilium, vt ratione illius Parochus in te iurisdictionem habeat.

12. De aduenis, peregrinis, seu iter agentibus dicendum existimo, posse recipere sacramenta à quocunque Parochio illius oppidi, vbi transeunt commorantur, neque obligatos esse ad Ecclesiam matricem adire, neque cum Parochio illius parochiae, in qua habitant, confiteri, sed posse quemlibet ex approbatis eligere, ab eoque Communionem paschalem accipere, vt multis relatis probat Sanch. lib. 3. de matr. mon. disp. 2. num. 17. ea praecipue ratione, quia praesumitur tacitus consensus, & licentia suorum Parochorum, Consentit Sa verbo, Confessor. nu. 2. Suar. disp. 2. sect. 2. §. Quare. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 9. aduertendum tamen est cum Suar. disp. 2. sect. 2. num. 9. Valq. quae. 93. art. 1. dub. 4. num. 8. necessarium esse in praesenti bonam fidem. Nam, si ad hoc tantum iter susciperes, vt alteri confiteri posses, vitareque confessionem faciendam proprio Parochio, vt non posses praedicto privilegio, & facultate: quippe eius vltus tibi necessarius non est, neque ex tacito consensu proprii Parochi habitas, neque Ecclesiae intentioni te conformas.

13. De vagis, hoc est, nulli habentibus fixum domicilium, existimat Suar. disp. 2. sect. 2. num. 7. cum Syluestro verbo, Confessor. 1. quae. 1. Soto in 4. dist. 18. quae. 4. artic. 2. Medina Cod. de confess. quae. 33. proprium Parochum esse sacerdotem illius parochiae, in qua vagantur: quia actualis habitatio loco domicilij vagis succedit. Alias habent privilegium latum confitentibus, cui maluerint, quo privilegio digni non sunt. Deinde ea facultas ex parte videtur illis nocua: siquidem inde inferretur, nullam parochum obligatum esse iis sacramenta ministrare, nullique ipsos obligatos esse rationem reddere de praecipio adimplerione.

Sed placet communior sententia, affirmans, vagos posse cuiuslibet sacerdoti approbato confiteri, & ab eo Communionem accipere. Sic docuit Nauarr. cap. Placuit. de penitent. dist. 6. nu. 80. Sanch. pluribus relatis lib. 3. de matr. disp. 2. num. 7. Valq. quae. 93. art. 1. dub. 4. n. 4. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 7. Moueor: quia non est maior ratio, quare vni Parochio potius, quam alteri subiciantur, cum nulli censeantur habitare, iuxta leg. 1. §. Hac autem verba. ff. de iis, qui deiecerunt. ibi. Hopes plane non tenebitur: quia ibi non habitat, sed paulisper hospitatur. Et praeterea vbiunque forum externum sortiturur possuntque pro delictis alibi commissis puniri. Ergo à fortiori conscientiae forum sortiri possunt. Neque argumentum pro contraria sententia obstat. Nam esto, nullus Parochus in particulari non teneatur vagis Sacramentum Penitentiae, & Communionis ministrare, antequam ipsi petant: stante petitione tenetur ipse, cui facta est: quia media petitione vagi se illi subiciunt, illorumque est Parochus, ac si fixum ibi domicilium haberent: quia in hac materia non videtur posse esse alius apertior subiectionis modus. Ad Episcopos autem in cuius diocesi plerumque vagi versantur, competit compellere, vt annue confessionis, & Communionis praecipio satisficiant, sicuti notauit Laym. supra.

14. Iurisdictionem delegatam habent omnes illi, quibus ab Ordinariis demandata est iurisdictione: in quo tacite insinuat quaedam differentia iurisdictionis ordinariae à delegata. Nam iurisdictionem ordinariam habentes delegare suas vires possunt, eod quod hanc delegationem sepe expostulat reatus proprii officij vltus, cui iurisdictione commensuratur: & traditur, cap. Inter cetera de officio Ordinarij. & cap. Cum Episcopus. eod. tit. in c. c. Omnis vtriusque fecus. de penitent. & remissionibus. At habentes delegatam iurisdictionem delegare non possunt: quia solum illam in vltus accipiunt, non vt aliis committant, vt recte dixit Panormit in cap. Cum Bertholdus.

num. 23. de sentent. & ro iudic. & sumitur ex cap. Cum causam. de appellationibus. & ex leg. vlt. ff. de officio eius, cui mandata est iurisdictio. leg. More ff. de iurisdict. omni iudic. leg. Iudice. Cod. de Iudic. & tradunt omnes.

15. Excipitur ab hac doctrina delegatus à Principe, qui iure ipso disponente causam sibi demandatam, partibus consentientibus, subdelegare potest, cap. Cum causam. cap. Quamuis. cap. Pastoralis. cap. vlt. de officio delegati. Nisi forte electa esset industria personae, vel causae executio commissa, sicuti contingit in dispensationibus, quae Episcopo, vel eius Officiali à Romana Curia committuntur, quas delegare non possunt: quia & industria personae eligitur, & causa executio potius, quam plena iurisdictione committitur, vt diximus tract. de legibus. disp. vlt. de dispensationibus. & docuit Sanch. lib. 3. de matr. disp. 31. n. 6. Ex qua doctrina manifeste inferitur, delegatum quemcumque subdelegare posse, si subdelegans facultatem subdelegandi concesserit: quia tunc non censetur ipse delegatus subdelegare nomine proprio; sed nomine delegantis, & auctoritate ab eo accepta, sicuti tradit Glossa in cap. Is, cui de officio delegati. in 6. Sanch. plures referens lib. 3. de matr. disp. 31. num. 18.

16. Secundò, excipitur delegatus ad vniuersitatem causarum, tamen non sit à Principe, qui videtur subdelegare vnam, vel alteram causam posse, ex textu in leg. 1. §. Ab eo ff. Quis, & quo appellatur. & ex leg. Legatus. 12. ff. de officio Proconsulis, ibi: Legatus mandata sibi iurisdictione Iudices dandi ius habet, & leg. Cum Prator. 12. ff. de iudiciis. is quoque, cui mandata est iurisdictione, Iudicem dare potest: & multis allegatis tradit Sanch. lib. 3. de matr. disp. 31. num. 2. Sed hoc vt verum sit, intelligi debet primò de delegatione annexa perperuo dignitati, vel officio alicuius, qualis est potestas dispensandi in omnibus irregularitatibus ex delicto occulto prouenientibus concessa Episcopis à Trident. sess. 24. cap. 6. quae potestas, quia accessoria est dignitati iurisdictionem ordinariam habenti, reputatur ordinaria, ac proinde sicut ordinaria delegari potest, vt aliis relatis docet Henric. lib. 6. cap. 7. num. 3. Sanch. supra. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 10. Secundò, si delegatio fiat ratione officij non solum proprii, sed vicarij, sicuti contingit Viceepiscopo, Viceparochio, Vicereктору, & Gubernatori vrbis: iis enim officium Episcopi, Parochi, & Gubernatoris non in proprietate, sed quasi in tenentia ad certum tempus committitur: Quapropter esto, non possint alium Vicarium integrum substituire (nisi contrarium ex recepta consuetudine constet, vt docuerunt Sanch. & Layman. locis citatis, costare affirmat saltem ad breue tempus, scilicet, per tres, vel quatuor dies,) possunt tamen vnam, vel aliam causam subdelegare: quia non tam vltus Parochi, quam officium illis delegatum est, ad officium autem Parochij pertinet non solum vltus iurisdictionis; sed illius commissio, & delegatio Poterunt ergo iurisdictionem, saltem ex parte, subdelegare, sicuti notauit Henric. lib. 6. sum. cap. 7. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 21. num. 15. Coninch. disp. 8. de penitent. dub. 4. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 13. Ex quo fit, praedictos Vicecuratos posse cooperatorem sibi adificere, non cui vicariam plenè concedant, sed cui illius exercitium quoad aliquam partem committant: v. g. quoad confessiones audiendas, quoad Eucharistiam ministrandam, &c. & tradit Syluest. verbo Vicarius, quae. 5. Nauarr. cap. Placuit de penitent. dist. 6. num. 69. Laymann. dicto cap. 10. num. 13.

Extra praedictos casus delegatus, tamen ad vniuersitatem causarum subdelegare nullatenus potest, aliis possent Religiosi, quibus à Pontifice commissa est iurisdictione ad audiendas confessiones, & Eucharistiam ministrandam, suam potestatem ex parte subdelegare. Quod nulla ratione est concedendum: quia ipsi non officium, sed vltus, & exercitium iurisdictionis committitur, vt bene notarunt Layman. & Coninch. loc. alleg.

PUNCTVM XIV.

Quibus modis delegatur iurisdictione ad audiendas confessiones. Et specialiter de Religiosorum priuilegio:

1. Multipliciter delegatur iurisdictione.
2. Consuetudine legitime praescripta acquiri potest iurisdictione.
3. Delegatur iurisdictione expresso, vel tacito consensu illius, qui eam delegare potest.
4. Rarissime de futuro Sacramentum Penitentiae ministrari non potest.
5. Delegatur iurisdictione Bulla Cruciatu priuilegio.
6. Item, Religiosis ex concessione summi Pontificis.
7. Non communicatur ipsis, nisi dependenter à suis Pralatis.
8. Qualiter superioribus, & aliis Religiosis particularibus hac potestas communicatur.
9. Quid, si Superior vltus facultatis concessum prohibuerit.

10. Extendit